

Drottning blankas gymnasieskola AB

2020-03-30

Ann-Marie.Viiala@academedia.se

1 (23)

Dnr 2019:5663

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Drottning Blankas Gymnasieskola Göteborg i
Göteborg kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Drottning Blankas Gymnasieskola Göteborg avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Drottning Blankas Gymnasieskola Göteborg i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *låg utsträckning* skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet så att kunskapsresultat, samt värdegrundsarbetets integrering i undervisningen, kontinuerligt följs upp och analyseras. Rektorns beslut om utvecklingsåtgärder bör grunda sig på de genomförda analyserna. I detta ingår även att involvera lärarna i arbetet.

Undervisning

Undervisningen främjar i *flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att undervisningen genomförs så att även elever som snabbt når kunskapskraven får tillräckligt med utmaningar. I detta ingår att rektorn ger lärarna förutsättningar för att systematiskt diskutera hur undervisningen kan anpassas till varje enskild elevs behov och förutsättningar.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att skolan har ett gemensamt förhållningssätt kring att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *låg utsträckning*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna förutsättningar för att i kollegial samverkan kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygsättning, samt säkerställer att lärarna använder olika metoder för sin kvalitetssäkring.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **8 januari 2021** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, [Box 23069, 104 35 Stockholm](#). Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2019:5663) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i låg utsträckning* skolans utveckling.

Den sammanfattande bedömningen är att rektorn endast i begränsad utsträckning leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn driver inte ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp och analysera hur väl verksamheten fungerar. Även rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete är begränsad. Obehöriga lärare får en viss introduktion på skolan, men inte tillräckligt stöd vid betygsättning.

Rektorn följer i begränsad utsträckning upp, analyserar och utvecklar verksamheten

Skolinspektionens granskning visar att rektorn endast i begränsad utsträckning driver ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp hur väl verksamheten fungerar. Granskningen visar också att rektorn inte använder resultaten från uppföljning till att analysera hur verksamheten faktiskt fungerar. Rektorn uppger att hon kartlägger betyg samt följer upp de resultat som redovisas i skolans kvalitetsrapport. Av Skolinspektionens genomläsning av kvalitetsrapporten framgår att de resultat som redovisas, inte täcker in resultat från alla kurser, ämnen och årskurser men att den bland annat täcker in andel elever med examen fördelade på de olika programmen, genomsnittliga betygspoäng, resultat på nationella prov samt andel elever med godkända betyg i engelska, matematik och svenska. Av utredningen framkommer vidare att rektorn inte följer upp exempelvis kursbetyg i relation till resultat från nationella prov. Rektorn uppger att hon genom elevenkäter följer upp hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen samt elevernas trygghet och studiero. Lärare uppger att rektorn diskuterar enkätresultaten med dem. Därefter diskuterar lärare med elever om orsaker bakom uppmätta resultat. Resultaten av diskussionerna rapporteras till rektorn. Rektorn uppger vidare att hon följer upp kvaliteten i undervisningen främst genom koncerngemensamma elevenkäter. Lärare uppger att de inte vet hur rektorn använder resultaten från dessa enkäter men att enkätresultaten kommuniceras till lärare. Lärare uppger vidare att varje lärare endast får se sina egna resultat. I enkätresultaten är det enligt lärare otydligt vad som ska förbättras för att resultaten ska öka, det är enligt lärare också otydligt vilka klasser som resultaten från elevenkäterna gäller, varför flera lärare istället valt att göra egna enkäter. Lärare uppger att rektorn inte bildar sig en egen uppfattning om undervisningens kvalitet utan nöjer sig med om eleverna får godkända studieresultat. Rektorn uppger att hon under två år har besökt sex lektioner, bland annat lektioner i tyska och matematik. Rektorn uppger att hon följer upp förutsättningar för genomförandet av undervisningen genom de lärare som vill ha råd eller som uppmärksammar svårigheter. Rektorn uppger även att hon får information genom elevhälsan, mentorskonferenser och programträffar. Enligt lärare bygger den kompetensutveckling som sker på skolan inte på en analys av vad som behövs. Lärare uppger dock att rektorn är lyhörd för de behov av kompetensutveckling som lärare själva kommunicerar, men också att lärarna själva behöver ta ansvar för att utforma sin kompetensutveckling.

Granskningen visar att rektorn endast i begränsad utsträckning använder resultaten från genomförda uppföljningar till att analysera hur verksamheten faktiskt fungerar. Exempelvis saknas en analys av vilka orsaker som ligger bakom skillnaderna mellan flickors och pojkars studieresultat. Enligt inskickad kvalitetsrapport, har

studieresultatet skiftat mellan flickor och pojkar och en klar majoritet av gymnasiets elever tillhör ett av könen.¹ I skolans kvalitetsrapport redovisas vidare exempelvis minskad nöjdhet, trivsel och rekommendationsgrad bland eleverna. En analys av orsakerna bakom de uppmätta resultaten saknas dock. Rektorn har enligt egen uppgift inte heller analyserat exempelvis Skolinspektionens ombedömning av de nationella proven.² Avseende nationella prov uppger rektorn vidare att hon får elevresultaten från proven sammanställda från huvudmannen men att hon inte genomför några djupare analyser av resultaten. Att analyser av vilka orsaker som finns bakom resultaten saknas kan få som konsekvens att beslutade och vidtagna åtgärder inte utgår från faktiska behov och därmed heller inte blir ändamålsenliga.

Granskningen visar att vissa förbättringsåtgärder baseras på genomförda orsaksanalyser dock inte alla. Ett exempel på åtgärd som genomförts utifrån orsaksanalys är den kring att öka elevers närvaro i undervisningen. Av kvalitetsrapporten framgår att skolans resultatanalyser visat att närvaro har stor betydelse för elevers framgång i skolan. För att höja elevers närvaro i undervisningen har rektorn gett elevhälsan i uppdrag att främja närvaron. Vidare ska samtliga lärare, genom en insats som anordnats av huvudmannen utbildas i att främja närvaro. Ett annat exempel är att rektorn, utifrån försämrade resultat i två ämnen vidtagit åtgärder. I det ena ämnet har läraren fått handledning, i det andra ämnet har undervisningen förstärkts med hjälp av en extra lärare. Tydliga orsaksanalyser saknas dock bakom flera andra åtgärder. Av intervjuer framgår att skolan arbetar med utveckling av så kallad Resiliens (*resilience*). Syftet med insatsen är, enligt lärare, bland annat att hjälpa eleverna att klara av motgångar. Lärare uppger dock att detta utvecklingsarbete inte kan kopplas till identifierade utvecklingsbehov utan att detta är något som helt har initierats av huvudmannen. Lärare uppger också att de insatser som genomförs för utveckling av undervisningen inte genomförs utifrån lärarnas behov. Av intervjuer framkommer vidare att elevers och lärares signaler om att ökat

¹ Enligt skolans kvalitetsrapport är andelen elever med examen högre för pojkar än för flickor. Året innan var andelen högre för flickor.

² Resultat från ombedömningen av nationella prov 2018, Drottning Blankas Gymnasieskola Göteborg, 36444853. Stockholm: Skolinspektionen.

antal elever på skolan medför risk för försämrad trygghet inte lett till några förbättringsåtgärder.

Även om det av granskningen framkommer att rektorn i vissa avseenden följer upp verksamheten bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera vilka orsaker som ligger till grund för de uppmätta resultaten. Detta för att utvecklingsåtgärder beslutade utifrån analyserna ska bli mer träffsäkra och ändamålsenliga. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorn ger begränsad ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Skolinspektionens granskning visar att skolan inte bedriver ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att både kvinnor och män har likvärdiga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Enligt lärare finns det inget gemensamt eller strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Specialpedagogen uppger att rektorn inte har gett lärarna något särskilt uppdrag avseende jämställdhetsarbete och att undervisningen inte diskuteras ur ett jämställdhetsperspektiv. Enligt lärare har en insats kring HBTQ-frågor planerats men inte genomförts. Rektorn bekräftar att något systematiskt jämställdhetsarbete inte har genomförts och att skolan har missat att tänka på "killar" och "tjejer" i värdegrundsarbetet. Elever uppger att det finns elever som mycket ofta uttalar sig sexistiskt mot andra elever. En elev uppger att hen flera gånger påtalat behovet av en jämställdhetsdiskussion. Eleven uppger vidare att flera elever har nämnt problemet även i samband med utvecklingssamtal. Rektorn uppger att några signaler om detta inte har kommit till henne. Att bedriva ett kontinuerligt jämställdhetsarbete samt beakta jämställdhetsfrågor är viktigt, särskilt med tanke på att en stor majoritet av skolans elever tillhör ett av könen. Dessutom visar Skolinspektionens elevenkät som genomförts våren 2019 att det finns påtagliga skillnader i hur flickor och pojkar uppfattar trygghet, studiero och undervisning på skolan.³

³ Skolinspektionens elevenkät våren 2019. Resultatindex för flickor och pojkar skiljer sig väsentligt åt på flera frågeområden. På området "Tillit till elevens förmåga" är resultatindex för flickor 7,7 och för pojkar 4,9. Motsvarande resultat för samtliga medverkande skolenheter i riket är 7,5 respektive 7,7. På området "Grundläggande värden på

Rektorn leder i begränsad utsträckning lärarnas arbete för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar för samverkan men att skolans organisation och ansvarsfördelningen mellan olika funktioner inte är tydliga för alla. Lärare på hantverks- och ekonomiprogram uppger att de delar vissa kurser med varandra vilket möjliggör diskussion kring resultat och bedömningar. Lärare uppger vidare att de varje vecka har avsatt tid för diskussioner i ämneslag. Även specialpedagogen uppger att tid för samverkan finns och att specialpedagogen deltar i vissa av diskussionerna. Rektorn uppger att hon diskuterar med förstelärarna frågor som ska tas upp vid lärarnas pedagogiska diskussioner. Ibland signalerar också förstelärarna till rektorn vad lärarkollegiet vill arbeta med. Lärare uppger att rektorn beviljar föreslagna insatser. Av det inskickade underlaget framgår att två fasta tider i veckan är avsatta för gemensamma möten samt ytterligare en tid för möte med elevhälsan. Arbetsplatsträffar är bokade var fjärde vecka. Ytterligare möjlighet till samverkan finns enligt underlaget vid återkommande temadagar. En del av den avsatta tiden försvinner dock, enligt samtliga intervjuade lärare. Rektorn uppger att resultat i nöjdhetsmätningar visar att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Granskningen visar vidare att skolans organisation samt olika funktioners ansvarsområden inte är tydliga för alla. Lärare uppger att organisationen är otydlig så tillvida att det är svårt att veta vem som har vilket mandat. Lärarna uppger vidare att det också finns risk att den som lyfter en fråga snabbt får ansvaret för frågan. Även rektorn uppger att organisationen inte är tydlig för alla. Rektorn uppger att det skett många förändringar och att det tar tid att få organisationen att sätta sig.

Obehöriga lärare uppger att de inte får tillräcklig introduktion i betyg och betygssättning och att de inte heller får tillräckligt stöd vid betygssättningen. Andra lärare uppger att introduktionsprogrammet för obehöriga lärare inte skiljer sig åt från den introduktion som behöriga lärare får. Alla nyanställda lärare på skolan får, enligt lärare, en mentor och de får lyssna på en föreläsning. Enligt rektor och specialpedagog har biträdande rektor hållit introduktion för alla nya lärare. I introduktion har det ingått bland annat hantering av digitala system och arbete med mentorskap. Rektor

uppgger vidare att hon har gett obehöriga lärare tips om bland annat lektionsplanering och årshjul. Specialpedagog uppgger att hen följer upp obehöriga lärare och erbjuder tid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet så att kunskapsresultat samt värdegrundsarbetets integrering i undervisningen, kontinuerligt följs upp och analyseras. Rektorns beslut om utvecklingsåtgärder bör grunda sig på de genomförda analyserna. I detta ingår även att involvera lärarna i arbetet.

Granskningen visar att rektorn i begränsad utsträckning följer upp kunskapsresultaten, undervisningen och värdegrundsarbetets integrering i undervisningen. Rektorn har beslutat om vissa förbättringsinsatser men dessa kan inte alltid kopplas till behov som genom analys identifierats på skolenheten. Vissa insatser är direkt påbjudna av huvudmannen.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete bör rektorn, tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen, analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras, samt utifrån analysen identifiera utvecklingsområden tillsammans med personalen och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar studieresultat på grupp- och enhetsnivå, samt att rektorn involverar skolans lärare i det arbetet. Uppmätta resultat avseende elevernas kunskapsresultat, genomförande av undervisningen, värdegrundens integrering i undervisningen samt eventuella avvikelser, bör analyseras i syfte att identifiera bakomliggande orsaker. Träffsäkra orsaksanalyser kan leda till att rektorns beslut om förbättringsåtgärder grundas på behov som verkligen föreligger och att de därmed blir mer ändamålsenliga. Det är också viktigt att lärarna involveras i arbetet med att göra orsaksanalyser då lärarna har nödvändig verksamhetsförankring som kan underlätta analyser och göra dem mer träffsäkra.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas

ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande bedömningen är att undervisningen på Drottning Blankas Gymnasieskola i Göteborg i viss utsträckning är målfokuserad, varierad och strukturerad. Undervisningen stimulerar och utmanar till viss del eleverna utifrån varje enskild elevs behov och förutsättningar. Lärare upptäcker och arbetar med elever som har svårare att nå kunskapsmålen, men arbetar inte i samma utsträckning med elever som snabbt når kunskapskraven och behöver ytterligare utmaningar. Slutligen genomförs undervisningen så att eleverna till viss del ges möjlighet att vara delaktiga i sitt eget lärande.

Undervisningen är till viss del målfokuserad och varierad

Granskningen visar att undervisningen i viss utsträckning är varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Enligt eleverna är undervisningen mer varierad i början av terminen. Senare använder eleverna all tid för att arbeta självständigt för att hinna göra det som ska göras. Då kan hela lektioner, enligt eleverna, bestå av en och samma uppgift. Elever från hantverks- och ekonomiprogram upplever dock att undervisningen är varierad och att det är bra att man får tid att hinna med sitt arbete. En lärare uppger att variation av undervisningen inte diskuteras gemensamt eller organiserat. En lärare uppger dock att hen diskuterar variation med sina ämneskolleger. Specialpedagogen uppger att lärare är olika skickliga på att variera undervisningen men att undervisningen generellt sett är individanpassad. En elev menar att skolans lärare är bra men att de i större utsträckning skulle kunna gå från elev till elev och förklara.

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad. Elever från samhälls- och estetiska programmen uppger att det varierar mellan olika kurser och lärare om undervisningen är strukturerad eller inte. Elever från hantverks- och ekonomiprogrammen uppger att undervisningen är välstrukturerad. Lärare uppger att

struktur i undervisningen har diskuterats i kollegiet. På ledningens och förstelärarnas initiativ har förstelärarna gått en utbildning kring struktur i undervisningen. Specialpedagogen uppger att diskussioner om struktur i undervisningen ingår i insatsen kring ledarskap i klassrummet. Enligt inskickat underlag har skolan under en längre tid arbetat med struktur i undervisningen.

Granskningen visar att undervisningen i viss utsträckning är målfokuserad. Elever uppger att de inte riktigt förstår varför de arbetar med olika frågor och ämnesområden. I några ämnen kopplar dock lärare, enligt elever, arbetet till centralt innehåll samt förklarar vad som görs och varför. I vissa ämnen har elever efterfrågat, men inte fått, en bild över kursen som helhet. Elever uppger dock att lärare under första veckan förklarade kunskapskraven utifrån kursmålen. Lärare uppger att kursmålen finns i skolans digitala plattform och att alla lärare planerar sina lektioner utifrån det centrala innehållet och kursmålen. En lärare berättar att hen försöker integrera kursmålen i löpande uppgifter för eleverna. Lärare uppger vidare att det centrala innehållet visas och används utifrån Skolverkets allmänna råd. Rektorn uppger att målfokus i undervisningen har diskuterats på skolan och att det har bestämts att lärare ska arbeta med det. Granskningen visar vidare att undervisningen inom det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) endast delvis är målfokuserad. En elev uppger att hen hade sin APL-plats på ett företag som inte arbetar med det som eleven enligt kursplanen ska göra. Kundbemötande var, enligt eleven, det enda av det centrala innehållet som elevens APL omfattade. En annan elev berättar om att elever som gjorde APL på en nagelsalong inte fick arbeta med naglar. En elev uppger att hen, på APL-platsen, inte arbetade med något som hade med stylistyrket att göra.

Undervisningen stimulerar och utmanar till viss del eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att undervisning på Drottning Blankas Gymnasieskola i Göteborg till viss del stimulerar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar. Enligt elever lyckas lärare göra undervisningen intressant bland annat genom att välja arbetsområden som elever tycker är intressanta. Elever exemplifierar genom att nämna en lärare som på olika sätt gör lektioner intressanta även när elever är ointresserade. Lärare uppger att de uppmuntrar alla elever bland annat genom att koppla innehållet till det verkliga livet samt genom att ge positiva kommentarer på elevers prestationer. Enligt specialpedagogen är lärare bra på att i sin undervisning utgå från elevers intresse. Granskningen visar vidare att inte alla lärare har höga förväntningar på eleverna. Några elever uppger att lärare nöjer sig med de mål som eleven själv har. Andra elever uppger att lärare inte nöjer sig med låga resultat. Enligt dessa elever skulle lärare motivera eleven till att nå högsta betyg även om eleven

endast skulle nöja sig med ett godkänt betyg. Enligt specialpedagogen finns det en medvetenhet hos lärare om att visa att de tror på elevens förmåga. Detta ska enligt specialpedagogen balanseras med lagom svåra krav som elever kan nå. Rektorn uppger att variation och stimulans diskuteras i lärarkollegiet men att man ännu inte har kommit till att diskutera hur elever ska stimuleras.

Granskningen visar att lärare upptäcker och arbetar med elever som har svårare att nå kunskapskraven, men också att lärarna inte i samma utsträckning upptäcker och arbetar med elever som snabbt når kunskapskraven och behöver ytterligare utmaningar. Elever uppger att lärare förklarar kursinnehållet på olika sätt för de elever som har det lite svårare. Exempelvis hjälper lärarna de eleverna enskilt och förklarar på olika sätt tills elever har förstått. Lärare bekräftar denna bild och uppger att de hela tiden anpassar undervisningen utifrån elevers behov. Enligt lärare förklaras exempelvis uppgifter ytterligare för elever som inte förstod dem första gången. Lärare uppger också att de får hjälp av specialpedagogen med att anpassa undervisningen till hela klassen. Av utredningen framgår vidare att elever som snabbt når målen i begränsad utsträckning ges mer utmanande uppgifter. Elever från de samhälls- och estetiska programmen nämner en lärare som ger eleverna böcker i olika svårighetsgrad. Eleverna säger vidare att de i övrigt oftast får arbeta vidare med samma sak istället för att få mer utmanande uppgifter. Bilden bekräftas av elever från hantverks- och ekonomiprogrammen. De eleverna uppger att elever som snabbt når kunskapskraven får skriva och motivera mer inom ramen för befintliga uppgifter men att dessa elever inte får så mycket utmaningar. Lärare uppger att de inte ger några särskilda uppgifter till elever som snabbt når kunskapskraven utan att de istället förklarar hur befintliga uppgifter kan lösas på bättre sätt. Två lärare uppger att de gör egna kartläggningar av elever för att anpassa undervisningen även till elever som snabbt når kunskapsmålen. En lärare på samhälls- och estetiskt program uppger dock att lärare på skolan främst fokuserar på att elever ska nå godkänt betyg. Detta bekräftas av lärare på hantverks- och ekonomiprogram som uppger att lärare fokuserar på elever som behöver hjälp och på anpassningar för elever med svårigheter. Specialpedagogen uppger att kollegiet inte har arbetat med elever som behöver ytterligare utmaningar. Skolverkets statistik visar att andelen av skolans elever som tagit gymnasieexamen på skolan ökat

under de senaste tre åren.⁴ Avsevärda skillnader mellan de olika programmen finns dock.⁵

Eftersom granskningen visar att alla elever inte stimuleras och utmanas i undervisningen så bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver få diskutera och utveckla anpassning av undervisningen, så att den anpassas till samtliga elevers behov. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Undervisningen genomförs till viss del så att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärare i viss utsträckning reflekterar och diskuterar med elever om olika strategier för elevernas lärande. Lärare uppger att de tidigare har diskuterat olika strategier för elevers lärande, inom ramen för läslýftet. Lärare uppger att dessa diskussioner nu behöver fräschas upp. Specialpedagogen uppger att olika strategier för elevernas lärande diskuteras med elever. Specialpedagogen uppger vidare att alla nya elever får en mentorskartläggning där de får möjlighet att berätta om sina behov, mål och utmaningar samt svara på frågor. Resultaten används för att fördela elever mellan mentorer. En elev uppger att hen tidigare samtalade med lärare om olika strategier för att lära sig men eleven upplever att frågan rann ut i sanden.

Granskningen visar att lärare till viss del utvärderar undervisningen samt till viss del låter eleverna delta i utformningen av undervisningen. Enligt elever utvärderas undervisningen inte i så stor utsträckning. Elever uppger att lärare efter vissa lektioner kan fråga elever vad de tyckte om upplägget och att en enkätutvärdering ibland genomförs i slutet av terminen. Lärare uppger att de utvärderar undervisningen på eget initiativ. Specialpedagogen bekräftar att lärarna utvärderar undervisningen på eget initiativ och uppger att några direktiv kring att utvärdera undervisningen inte finns. Metoden som används mest konsekvent är enkätutvärdering. Både elever och lärare nämner även andra metoder, exempelvis exittickets samt muntlig utvärdering. Lärare uppger att de koncerngemensamma enkäterna för utvärdering av

⁴ Av Skolverkets nationella statistik framgår att andel elever som tagit gymnasieexamen på skolan har ökat.

⁵ Av Skolverkets nationella statistik framgår att andelen avgångselever på samhällsvetenskapsprogrammet som läsåret 2018/19 tagit gymnasieexamen är 78,6 procent. Andelen avgångselever på hantverksprogrammet med gymnasieexamen samma läsår är 93,3 procent.

undervisningen inte är rätt utformade, vilket leder till att det är svårt att veta vilken klass som har gjort utvärderingen. Vissa lärare har därför gjort egna enkäter. Lärare uppger vidare att undervisningen planeras tillsammans med elever, exempelvis genom snabba utvärderingar efter enskilda lektioner eller genom diskussion med elever kring nivå i undervisningen. Vid arbete med uppgifter som sträcker sig över längre tid finns det också, enligt lärare, utrymme att under resans gång diskutera upplägget av undervisningen. Elever uppger att de kan lämna eventuella förslag på ändringar i undervisningen främst genom enkätutvärderingen. Elever nämner en lärare som tyckte att en tredjedel av kursen ska medskapas av elever.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att undervisningen genomförs så att även elever som snabbt når kunskapskraven får tillräckligt med utmaningar. I detta ingår att rektorn ger lärarna förutsättningar för att systematiskt diskutera hur undervisningen kan anpassas till varje enskild elevs behov och förutsättningar.

Granskningen visar att skolans arbete med att anpassa undervisningen utifrån den enskilda elevens behov och förutsättningar behöver utvecklas. Lärare fokuserar i undervisningen främst på de elever som behöver stöd för att uppnå kunskapskraven. En av konsekvenserna är att elever som lättare når kunskapskraven inte får tillräckligt med stimulans och utmaningar.

Enligt skollagen ska utbildning främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till elevers olika behov. Alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I läroplanen för gymnasieskolan anges att varje elev ska få stimulans att växa med uppgifterna och möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att säkerställa att lärare utmanar även elever som snabbare når kunskapskraven samt att metoder för detta systematiskt diskuteras och utvecklas i lärarkollegiet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan i viss utsträckning arbetar för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. På skolan saknas dock ett gemensamt förhållningssätt mellan lärarna i arbetet med att skapa och upprätthålla studiero.

Det finns delvis ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola

Granskningen visar att visst gemensamt trygghetsarbete genomförs på skolan. Enligt inskickat material har skolan infört fasta placeringar för samtliga elever i klassrummen. I det inskickade materialet anges också att skolan under hösten 2019 avser utveckla det tidigare påbörjade arbetet kring bemötande av nya elever på skolan och att en särskild grupp ansvarar för det arbetet. Insatserna syftar, enligt skolans kvalitetsrapport, bland annat till att skapa trygghet samt höja elevers närvaro i ett tidigt skede av utbildningen. Något kontinuerligt, strategiskt trygghetsarbete redovisas dock varken i intervjuer eller i det inskickade materialet. Lärare uppger att något förebyggande arbete kring kränkande behandling inte finns och att lärare ofta ingriper för sent vid kränkningar.

Skolan arbetar till viss del samlad för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan till viss del arbetar samlad för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Under förstelärarnas ledning har lärare diskuterat så kallad Classroom Behaviour Management (CBM). Lärare uppger att skolans ordningsregler har diskuterats i kollegiet. Det bestämdes att elever ska lämna sina mobiler i mobillådor och ha bestämda platser i klassrummet. Lärare och elever uppger dock att alla lärare inte följer de bestämda reglerna och att reglerna därför uppfattas mer som rekommendationer. Enligt rektorn är de gemensamma ordningsregler beslutade och rektorn förväntar sig att lärarna ska säga till henne när de inte stödjer det beslutet. Av inskickat underlag framgår att samsyn kring bland annat sena ankomster och mobillådor är ett av skolans identifierade utvecklingsområden. Granskningen visar

vidare att det varierar mellan olika lärare huruvida det är studiero på deras lektioner eller inte. Elever uppger att studieron varierar beroende på vilken lärare som leder lektionen. Enligt elever blir det exempelvis pratigt på lektioner som leds av lärare som inte är stränga. Elever berättar vidare att vissa lärare har sådan kontroll på klassen att de inte behöver samla in mobiltelefonerna för att skapa studiero medan andra lärare försöker samla in mobiltelefoner utan att lyckas. Elever efterfrågar att lärare ska vara bättre på att följa regler som finns. Lärare uppger att studieron är bra tack vare eleverna.

Granskningen visar att Drottning Blankas Gymnasieskola i Göteborg inte bedriver ett systematiskt och ändamålsenligt arbete med att skapa och återställa studiero i klassrummen. Skolinspektionen bedömer därför att skolan behöver vidareutveckla samsynen kring hur studiero skapas och upprätthålls, så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att skolan har ett gemensamt förhållningssätt kring att skapa och upprätthålla studiero.

Granskningen visar skolan redan identifierat samsyn som ett utvecklingsområde, att gemensamma strukturer och regler skapats men också att de inte alltid efterlevs. Granskningen visar vidare att elevernas skolmiljö inte alltid präglas av studiero. Vidare efterfrågar elever att lärare bättre ska tillämpa skolans ordningsregler i undervisningen.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, tillsammans med rektorn, diskuterar och kommer överens om gemensamma strategier och förhållningssätt kring studiero. Det gemensamma förhållningssättet kan exempelvis innebära att lärarna har samma uppfattning om vilken ljudnivå eller vilka störande aktiviteter som inte är tillåtna i klassrummen, hur lärarna ska agera vid ordningsproblem och hur lärarna ska bemöta utåtagerande elever. Rektorn behöver vidare säkerställa att alla lärare följer de gemensamma besluten om hur studiero ska skapas och upprätthållas. Bra att tänka på är att olika lärare har olika förmåga att vara en tydlig ledare. Om alla lärare verkligen efterlever de gemensamt fattade besluten så underlättar detta för de lärare som har svårare att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i låg utsträckning*.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn i mycket liten utsträckning följer upp och analyserar skillnader i lärarnas betygssättning.

Bedömningen är också att lärare behöver ges bättre förutsättningar för kvalitetssäkring av sina bedömningar och sin betygssättning.

Rektorn analyserar i mycket begränsad utsträckning lärarnas betygssättning i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i mycket liten utsträckning följer upp och analyserar skillnader i lärarnas betygssättning. Rektorn uppger att avvikelser i betygssättningen har uppmärksammats i ett ämne. I övrigt uppger rektorn att hon känner sig trygg i att lärarna sätter rättvisa betyg. Rektorn uppger vidare att annat arbete behövt prioriteras och att resultaten på exempelvis nationella prov därför inte analyserats. Enligt specialpedagogen har rektorn, vid de diskussioner där specialpedagogen närvarat, inte presenterat någon statistik avseende exempelvis avvikelser i betygssättningen. Skolinspektionens ombedömning av nationella prov i engelska 5, delprov C, VT 2018 visade att på 88 procent av proven har skolan och ombedömaren gjort en liknande bedömning. Genomsnittet för samtliga ombedömda prov är 83 procent.⁶ Rektorn uppger att någon analys av samstämmigheten ännu inte har hunnit göras. Enligt skolans kvalitetsrapport för läsåret 2018/19 var det en stor skillnad mellan betygsresultaten i matematik 1 och matematik 2.⁷ Rektorn uppger att hon inte har analyserat skillnaden, att hon främst följer upp att eleverna ska få

⁶ Resultat från Skolinspektionens ombedömning av nationella prov 2018, Drottning Blankas Gymnasieskola Göteborg, 36444853.

⁷ Kvalitetsrapport DBGY Göteborg Centrum 2018/2019.

examen och att hon inte har fokuserat på att säkerställa nivån på betyg eller lärarnas bedömning.

Rektor ger i begränsad utsträckning lärarna förutsättningar att ge likvärdiga betyg

Granskningen visar att rektorn inte ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning i syfte att verka för likvärdighet. Lärare uppger att de på eget initiativ sambedömer men efterfrågar tid för diskussion kring kunskapskraven, kvalitetssäkring av betygssättning, samt för diskussion om Skolverkets nya allmänna råd om betyg och betygssättning. Lärare uppger vidare att det på skolan finns lärare som är ensamma i sina ämnen och att dessa inte möjligheter till erfarenhetsutbyte kring exempelvis bedömning och betygssättning. Lärare uppger vidare att det inte finns något samarbete eller erfarenhetsutbyte med andra skolor avseende betygssättning eller sambedömning. Rektorn uppger att skolan har arbetat med likvärdig bedömning utifrån ett material som huvudmannen har tagit fram i samarbete med Karlstads universitet. Rektorn uppger vidare att tid finns avsatt för lärare att arbeta med betyg och bedömning men att vissa ämneslärare är ensamma och att behov av samarbete finns. Av inskickat underlag framgår att förstelärare hållit seminarier om betyg och bedömning på skolan samt att lärarna har diskuterat Skolverkets nya allmänna råd om betyg och bedömning. Skolinspektionens enkät visar att tydlighet i, stöd för, samt samarbete kring, en likvärdig bedömning kan förbättras.⁸ Granskningen visar vidare att obehöriga lärare inte ges adekvat stöd i betygssättningen. Obehöriga lärare saknar introduktion i betygssättning och beslutar i vissa fall självständigt om betyg.

Granskningen visar att lärarnas förutsättningar för kvalitetssäkring av bedömningar och betyg inte är tillfredsställande. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn i högre grad behöver ge lärarna förutsättningar för att kvalitetssäkra sina bedömningar

⁸ Skolinspektionens skolenkät våren 2019. Resultatindex för skolenhetens pedagogiska personal på frågeområdet "Bedömning och betygssättning" är lägre (6,4) än resultatindex för samtliga medverkande skolenheter i riket (7,1). Medelvärden av pedagogiska personalens svar på alla tre frågor inom området är lägre än motsvarande medelvärden för samtliga medverkande skolor i riket. Medelvärdet av personalens svar på fråga "På den här skolan är det tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till" är 6,3 (samtliga medverkande skolenheter 7,2). Medelvärdet av personalens svar på fråga "Jag får det stöd jag behöver för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling" är 6,2 (samtliga medverkande skolenheter 7,0). Medelvärdet av personalens svar på fråga "På den här skolan samarbetar vi lärare kring bedömning av elevernas kunskaper" är 6,7 (samtliga medverkande skolenheter 7,2).

och sin betygssättning. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ger lärarna förutsättningar för att i kollegial samverkan kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning, samt säkerställer att lärarna använder olika metoder för sin kvalitetssäkring.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn behöver ge alla lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning med hjälp av olika metoder och i samverkan med andra lärare, i syfte att verka för likvärdighet i bedömning och betygssättning. Granskningen visar att rektorn inte organiserar ett kollegialt samarbete kring betyg och bedömning som omfattar alla lärare, detta gäller särskilt de obehöriga lärarna.

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Av Skolverkets allmänna råd för betyg och betygssättning med kommentarer framgår att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att rektorn ska se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Det anges vidare att rektorn bör säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om betyg och betygssättning, och särskilt beakta behovet hos de lärare som inte är legitimerade.

Mot den bakgrunden bedömer Skolinspektionen att lärarna på Drottning Blankas Gymnasieskola Göteborg behöver ges bättre förutsättningar för att systematiskt och kontinuerligt kollegialt samarbeta med att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning i alla ämnen och kurser. Detta är särskilt viktigt i ämnen och kurser där lärare saknar ämneskollegor på skolenheten, samt i ämnen och kurser där obehöriga lärare undervisar. Lärarna kan vidare även utveckla en samsyn kring hur underlag från bedömningssituationer kan utvärderas allsidigt vid betygssättningen, t.ex. genom att diskutera hur kunskapskraven kan läsas och tolkas.

Det är väsentligt att lärarna använder flera metoder i syfte att verka för likvärdighet i sin bedömning och betygssättning samt att de tar hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor.

På Skolinspektionens vägnar

X Anne-Charlotte Ramsthaler

Beslutsfattare
Signerat av: Anne-Charlotte Ramsthaler

X Davor Zovko

Föredragande
Signerat av: Davor Zovko

I handläggningen av ärendet har även utredare Henrik Fredrikson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 3 september 2019 och den 4 september 2019. Besöket genomfördes av Davor Zovko och Henrik Fredriksson.

Drottning Blankas Gymnasieskola är en fristående gymnasieskola belägen i Göteborgs kommun. Skolans huvudman är Drottning Blankas gymnasieskola AB. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning hade Drottning Blankas Gymnasieskola 449 elever. Granskningen omfattade de högskoleförberedande programmen ekonomi-, och samhällsvetenskaps- och estetiska programmet samt det yrkesförberedande hantverksprogrammet.

Skolan leds av en rektor. Skolan har även en biträdande rektor.